

Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο Αρχαίου Δράματος «Το Θείον και η Πόλις στον Ευριπίδη»

Στο πλαίσιο του Έτους Ευριπίδη, 30 Σεπτεμβρίου-1 Οκτωβρίου 2022, Σαλαμίνα
Συνδιοργάνωση ΕΟΤ, Δήμου Σαλαμίνας και ΕΙΠ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παρασκευή 30 Σεπτεμβρίου 2022
Δημαρχείο Σαλαμίνας, αίθουσα: Δημήτρης Μπόγρης

9:00 Προσέλευση

9:30 Έναρξηεργασιώντουσυνεδρίου

Επίσημοιχαιρετισμοί

Γεώργιος Παναγόπουλος, Δήμαρχος Σαλαμίνας
Άντζελα Γκερέκου, Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ)
Νίκος Α. Κούκης, Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού (ΕΙΠ)

Συντονιστής: Ανδρέας Γ. Μαρκαντωνάτος, Καθηγητής της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Μέλος Δ.Σ. του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού (ΕΙΠ)

Αποσπάσματα γυναικείων χορικών

Δραματοποίηση γυναικείων χορικών από τις ευριπίδειες τραγωδίες «Φοίνισσες» (μτφρ. Ν. Ποριώτη) και «Τρωάδες» (μτφρ Κ. Βάρναλη). Η σκηνική απόδοση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος «Τεχνικές Σωματικού Θεάτρου: Ο ερμηνευτής στον Ανοιχτό Χώρο» του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Ναυπλίου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Με την συμμετοχή των: Βαρβάρα Μαρκουλή, Μαρία Μουζάκη, Γιολάθη Πουλημένου, Δέσποινα Φραγκουλίδου, Άννα Χατζηπαπαδοπούλου.

Διάρκεια: 25 λεπτά

Υπεύθ. Διδάσκουσα: Αντωνία Βασιλάκου, Δρ. Θεατρικών και Παραστατικών Τεχνών Paris-Nanterre, Μέλος Ε.Ε.Π. Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ναυπλίου

Εισαγωγική ομιλία από τον **Ομότιμο Καθηγητή Γιάννο Λώλο**, Καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Τίτλος εισήγησης: «Ο Ευριπίδης στη Σαλαμίνα. Το Σπήλαιο και το Ιερό»

Εισηγήσεις κεντρικών ομιλητών:

Giorgio Ieranò, Καθηγητής του Τμήματος Λογοτεχνίας και Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Τρέντο και του Istituto Nazionale del Dramma Antico (INDA)

Τίτλος εισήγησης: «Euripides' Dionysus: Religion and Theatre in the *Bacchae*»

Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Κατερίνα Συνοδινού, Ομότιμη Καθηγήτρια της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Τίτλος εισήγησης: «Κριτική της δουλείας στον Ευριπίδη»

Θεόδωρος Γραμματάς, Θεατρολόγος, Ομότιμος Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Τίτλος εισήγησης: «Η πορεία του ευριπίδειου λόγου από τον πολίτη θεατή του "Κλεινού άστεως" στο θεατή καταναλωτή της παγκοσμιοποιημένης κοσμόπολης»

*Στις εισηγήσεις θα παρεμβάλλονται σε μορφή αναλογίου αποσπάσματα τραγωδιών του Ευριπίδη.
Καλλιτεχνική επιμέλεια: Χρήστος Μυλωνάς*

Μεσημεριανό Διάλειμμα

17:00 Α΄ Συνεδρία, Προεδρία: Ανδρέας Σιδέρης, Αντιπρόεδρος του ΕΙΠ
Δημόσιος χώρος και ατομική ευθύνη στον Ευριπίδη

Διαμαντάκου Καίτη, Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Τίτλος εισήγησης: «Ο Αίγισθος στην *Ηλέκτρα* του Ευριπίδη: Ένα πτώμα ή/και ένα κεφάλι σε έναν από-ηρωποιημένο κόσμο»

Παπαχρυσόστομου Αθηνά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Τίτλος εισήγησης: «*δημος ανάσσει*» (Ικ. 406): χαρτογραφώντας την αθηναϊκή πόλη στην ευριπίδεια τραγωδία»

Μαρίνης Άγις, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών

Τίτλος εισήγησης: «*Φοίνισσαι*: Το φευγαλέο ιδεώδες της αρμονίας και η σκιά του μυθικού παρελθόντος»

Μπολιάκη Ελένη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)

Τίτλος εισήγησης: «Πολιτική Χειραγώγηση και Εξαπάτηση στις *Βάκχες* του Ευριπίδη.»

Παπασωτηρίου Κατερίνα, Φιλολόγος, MSc, Υπ. Διδάκτωρ στη Διδακτική της Ν.Ε Γλώσσας & Λογοτεχνίας

Τίτλος εισήγησης: «Η χρησιμότητα της διδασκαλίας του Ευριπίδη στο Γυμνάσιο»

Διάλειμμα

20:30 «Η αφήγηση του αδιανόητου: η Άλκηστις αποχαιρετά τους ζωντανούς» performance-μονόλογος από την απόφοιτη φοιτήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου Εύα Κανάκη. Υπεύθυνος Καθηγητής: Γιάννης Λεοντάρης

Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

21:30 Δείπνο

Σάββατο 1 Οκτωβρίου 2022

9:00- 11:30 Β' Συνεδρία, Προεδρία: Θεόδωρος Γραμματάς, Ομότιμος Καθηγητής
Η Πρόσληψη: Έργα / Παραστάσεις

Μουδατσάκης Τηλέμαχος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Σκηνοθέτης
Τίτλος εισήγησης: «Η δήμου φάτις στον *Ορέστη* και ο υπασπιστής θεός»

Παπαθανασίου Σίσσυ, Ιστορικός πολιτισμού, Διευθύντρια Γραμμάτων Υπουργείου Πολιτισμού
Τίτλος εισήγησης: «Διακειμενικότητα και αρχαιόμυθη ελληνική δραματουργία. Ευριπίδειες αναφορές στον *Δείπνο* του Ιάκωβου Καμπανέλλη»

Γεωργοπούλου Βαρβάρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Τίτλος εισήγησης: «Το κύκνειο άσμα μιας «βασιλίσσας»: Η Εκάβη της Ελένης Παπαδάκη (1943-1944)»

Παπαλεξίου Έλενα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Τίτλος εισήγησης: «Μεταμορφώσεις της *Μήδειας* στη σύγχρονη σκηνή»

Αρβανίτη Κατερίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών
Τίτλος εισήγησης: «Η σκηνική πρόσληψη της *Μήδειας* του Ευριπίδη: το μοτίβο της ξένης και της από μηχανής θεάς»

Μαυρολέων Άννα, Διδάσκουσα στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και στο

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ)

Τίτλος εισήγησης: «Οι παραστάσεις των έργων του Ευριπίδη στην σύγχρονη ελληνική σκηνή και η απήχηση

τους στο θεατρικό κοινό»

Κοσμοπούλου Δέσποινα, Θεατρολόγος, Διδάσκουσα στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Τίτλος εισήγησης: «Κραυγές και πάθη μιας ξένης: η *Μήδεια* του Ζαν Ανούιγ και η *Μεγάλη Χίμαιρα* του Μ. Καραγάτση»

11:30-12:00 Διάλειμμα

12:00-14:00 Γ' Συνεδρία, Προεδρία: Κατερίνα Συνοδινού, Ομότιμη Καθηγήτρια

Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Θεοφάνεια και Θεοδικία στον Ευριπίδη

Πορτελάνος Σταμάτης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Πρόεδρος Ολυμπιακού Κέντρο Φιλοσοφίας και Παιδείας

Τίτλος εισήγησης: «Η θεο-λογία του Ευριπιδείου δράματος και η αποκαλυπτική του Χριστιανισμού»

Νικολαΐδου-Αραμπατζή Σμαρώ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (ΔΠΘ)

Τίτλος εισήγησης: «'άοιδῶν οἶδε δύστηνοι λόγοι': Η εκδίκηση της ζηλότυπης Ἴρας στην τραγωδία Ἡρακλῆς Μαινόμενος του Ευριπίδη και η τιμητική υποδοχή του φονέα ημιθέου στην Αθήνα»

Αλεξοπούλου Χρύσα, Διδάκτωρ Κλασικής Φιλολογίας

Τίτλος εισήγησης: «Το θεῖον στον Ἴωνα τοῦ Εὐριπίδη»

Πλατυπόδης Λαμπρινός, Καθηγητής ΕΔΙΠ στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθήνας

Τίτλος εισήγησης: «Το Πρόβλημα της Θεοδικίας στον Ἰππόλυτο του Ευριπίδη»

Πλεμμένος Ιωάννης, Διδάκτωρ Εθνομουσικολογίας του Πανεπιστημίου του Cambridge

Τίτλος εισήγησης: «'Κύκνος μελωδὸς Μούσας θεραπεύων': (επανα)προσεγγίζοντας τη θρησκευτικότητα του

Ευριπίδη μέσα από τα χορικά των τραγωδιών του»

Καρέλλη Δέσποινα, Φιλολόγος, DEA Αρχαιολογίας, Διδάκτωρ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Τίτλος εισήγησης: «Τα δημόσια ιερά της Αττικής στα δράματα του Ευριπίδη»

17:00 Στρογγυλή τράπεζα

Θέμα: Η σκηνική ερμηνεία του Ευριπίδη

Συμμετέχουν αλφαβητικά: Χρύσα Γεωργαντά (Σκηνοθέτις), Μαριάννα Κάλμπαρη (Καλλιτεχνική Διευθύντρια Θεάτρου Τέχνης), Λυδία Κονιόρδου (Ηθοποιός), Νικαίτη Κοντούρη (Σκηνοθέτις).

Συντονίζει η Πρόεδρος του ΕΟΤ κ. **Αντζελα Γκερέκου**

**18:00 Ανακεφαλαίωση και αποπεράτωση του συνεδρίου
από την Επιστημονική Επιτροπή**

Λήξη εργασιών του συνεδρίου

Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Τιμητική επιτροπή

Giorgio Ieranò, Καθηγητής Τμήματος Λογοτεχνίας και Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Τρέντο και του Istituto Nazionale del Dramma Antico (INDA)

Γιάννος Λώλος, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Θεόδωρος Γραμματάς, Θεατρολόγος, Ομότιμος Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ

Κατερίνα Συνοδινού, Ομότιμη Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Επιστημονική επιτροπή

Ανδρέας Γ. Μαρκαντωνάτος, Μέλος Δ.Σ. του ΕΙΠ, Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος της Επιτροπής Ακαδημαϊκής Εποπτείας στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παραστατικές Τέχνες» του ΕΑΠ

Βαρβάρα Γεωργοπούλου, Θεατρολόγος, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Δέσποινα Κοσμοπούλου, Θεατρολόγος, Διδάσκουσα Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Οργανωτική επιτροπή

Άντζελα Γκερέκου, Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ)

Γιώργος Θ. Παναγόπουλος, Δήμαρχος Σαλαμίνας

Νίκος Α. Κούκης, Πρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού (ΕΙΠ)

Ανδρέας Γ. Μαρκαντωνάτος, Μέλος Δ.Σ. ΕΙΠ, Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Πρόεδρος της Επιτροπής Ακαδημαϊκής Εποπτείας στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παραστατικές Τέχνες» του ΕΑΠ

Παντελής Διολέτης, Αντιδήμαρχος Κοινωνικών Υπηρεσιών Παιδείας & Πολιτισμού Σαλαμίνας

Βαρβάρα Γεωργοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Δέσποινα Κοσμοπούλου, Θεατρολόγος, Διδάσκουσα Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Χρήστος Μυλωνάς, Ερασιτέχνης Σκηνοθέτης

Χρύσα Γεωργαντά, Σκηνοθέτις

Γιώργος Βούκανος, Μουσικοσυνθέτης

* Σε συνεργασία με τα ΠΜΣ: “Παραστατικές Τέχνες” του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και “Θέατρο και Κοινωνία: Θεωρία, Σκηνική Πράξη και Διδακτική” του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου